

Verslag Voorjaarsbijeenkomst 1999

De voorjaarsbijeenkomst van de Vlinderwerkgroep Friesland vond plaats op zondag 11 april 1999 in het Natuurmuseum te Leeuwarden. Voorzitter Philip Zeinstra verwelkomt 28 leden. Na opening van de bijeenkomst volgen de mededelingen. Doeke Stienstra wordt welkom geheten als nieuw lid. Helaas was vergeten hem in de recente ledenlijst op te nemen. Dit wordt alsnog geregeld.

Het "in memoriam" voor de heer W. de Jong (in Flinterwille van maart 1999) is geschreven door Philip Zeinstra. De bijeenkomst van de sectie Ter Haar op 24 april 1999 wordt nog even onder de aandacht gebracht. Liefhebbers kunnen zich opgeven. We gaan carpoolend naar Lexmond.

Gerard Bergsma is gisteren (10 april 1999) aanwezig geweest op de vlinderwerkgroependag van de Vlinderstichting in Culemborg. Een belangwekkende mededeling hier was, dat 10 jaar vlindermonitoring aangeeft, dat het beslist niet beter gaat met de dagvlinders. Uitgaande van de nullijn in 1989 wordt nu geconstateerd, dat vrijwel alle in Nederland aanwezige dagvlindersoorten een lichte tot sterke achteruitgang vertonen. Dit geldt ook voor de algemene soorten.

Er zijn veel ingekomen stukken. De nieuwe veldgids voor dagvlinders van de combinatie KNNV/Vlinderstichting is verschenen. Het is een prachtig boekwerkje geworden. Prijs NLG 44,95 voor donateurs van KNNV en Vlinderstichting. Anders NLG 49,95. Tevens is het "Herstelplan voor dagvlinders" van de Vlinderstichting gelanceerd en verkrijgbaar.

Punt 3: Stand van zaken dagvlinderatlas. Er zijn wat problemen op redactioneel gebied geweest, maar deze zijn inmiddels opgelost. Alles verloopt nu goed qua werkverdeling en planning. We zoeken nog een prominente persoon voor het voorwoord. Verder is het historisch overzicht van importantie. Philip Zeinstra en Siep Sinnema hebben deze taak op zich genomen. Daarbij moet ook aan bepaalde historisch belangrijke vlindersaars een bezoek worden gebracht. De redactie van de atlas is nu bezig met het schrijven van de essentiële onderdelen. Tevens is een eindredactie gevormd, die het geschrevene inhoudelijk en tekstueel beoordeelt. Het komende seizoen kan nog voor de atlas worden geïnventariseerd. Kaartjes met de laatste stand van zaken zijn verkrijgbaar bij de secretaris. Er zijn nog enkele witte vlekken in de provincie! Ook proberen we aansluiting te krijgen bij "Simmer 2000"; de grote manifestatie volgend jaar.

Punt 4: Er zijn dia's van Dick Goslinga (Oranje luzernevlinder +rups van het Avondrood). Johan Fokkema laat een aan het Natuurmuseum toegestuurde dia zien van een Wilgebladwesp.

Siep Sinnema meldt een nieuwe nachtvlindersoort in hun tuin: *Pachynemania hippocastanaria*. Ook deelt hij mee, dat er een Vlinder Encyclopedie van Wijbren Landman is verschenen. De heer Landman werkt als bioloog in het Noorder Dieren Park te Emmen en was indertijd verantwoordelijk voor de oprichting van de beroemde vlindertuin. De encyclopedie is een uitgave van REBO Productions en kost slechts NLG 17,95. Dat is vrijwel niets voor dit

prachtige boekwerk met vele schitterende foto's en bijbehorende tekst. Siep Sinnema leverde voor dit boek beeldmateriaal aan van een aantal Europese nachtvlinders. Het boek is bij de reguliere boekwinkels verkrijgbaar. Haast u! Philip Zeinstra geeft aan, dat dit boek thuishoort in een serie over allerlei onderwerpen. Ook het boek over paddestoelen is zeer de moeite waard om aan te schaffen.

Gerard Bergsma vertelt, dat er van de uitgever Apollo Books twee prachtige boeken zijn verschenen over bloedvlekvlinders (The Western Palaearctic Zygaenidae) en metaalvlinders (The Forrester Moths). Respectievelijk circa NLG 180,00 en NLG 120,00. Verkrijgbaar via Vermandel.

Philip Zeinstra zegt, dat er een student namens de Vlinderstichting bij hem is geweest voor een interview over de verspreiding, het voorkomen en de ecologie van nachtvlinders. Tevens is er een stagiaire van de Vlinderstichting bij hem geweest om te praten over moerassoorten (nachtvlinders). Een en ander in verband met adviezen over inrichtings- en beheersrichtlijnen voor terreineigenaren.

Philip Zeinstra vraagt de aanwezigen, of zij leuke vlinderplekjes in Friesland weten waar ze zelf graag komen. Voor de atlas zou het mooi zijn, wanneer hiervan een aantal zouden zijn beschreven. Hij vraagt, of men dan de moeite wil nemen van deze locaties een plaatsaanduiding alsmede een korte beschrijving aan te leveren. De stukjes kunnen naar hem worden gestuurd. Een aantal terreinen worden al direct door de leden opgesomd. Wij wachten vol spanning af.

Na de pauze vertelt Jelle de Vries (secretaris van de Vlinderwerkgroep Drenthe) over de activiteiten van hun werkgroep. Ook zij zijn bezig met de inventarisatie van dagvlinders per kilometerhok. Aan de hand van een aantal sheets verduidelijkt hij de huidige situatie. Er moet nog heel veel werk worden verricht om het gewenste doel (provinciale dagvlinderatlas van Drenthe) te bereiken. Over enkele jaren zal ook hun eindresultaat in de boekwinkels liggen.

Siep Sinnema neemt vervolgens de Xanthia en Agrochola nachtuilen onder de loep. Hij laat ons dia's zien van rupsen en imago's. Voor sommige van deze soorten blijken wilgekatjes een belangrijke voedselbron te zijn. Een aantal van deze nachtvlindersoorten hebben echte herfstkleuren (van helgeel tot kastanje-rood). Niet verwonderlijk, omdat de herfst hun vliegtijd is. Siep heeft zelfs levende rupsen meegenomen en aangezien deze dieren een vrij verborgen leven leiden in de natuur (in knoppen van wilgekatjes o.a.) en over een goede schutkleur beschikken, is het bijzonder om ze nu in het echt te kunnen aanschouwen.

Rondvraag: Johan Fokkema (Natuurmuseum) vraagt wat hij mensen moet adviseren, wanneer ze een rups of vlinder hebben gevonden waar ze iets over willen weten (determinatie en/of opgave van de waarneming). In ieder geval moet er toezicht en controle zijn op de juistheid van de gegevens. Wat is het voor vlinder of rups (kenmerken) en wanneer en waar is hij gevonden. Johan wil allerlei vragen namens het museum eigenlijk delegeren naar bepaalde personen of

wergroepen met de bewuste expertise. Hij wil daarover met ons eens van gedachten wisselen.

Philip bedankt Jelle de Vries en Siep Sinnema voor hun bijdragen aan deze avond en Johan Fokkema voor de gastvrijheid van het Natuurmuseum.

Verslag: Gerard Bergsma

Waard om te lezen.

In het septembernummer van het maandblad Natuur en Techniek staat een interessant artikel over de Monarchvlinder (*Danaus plexippus*). In dit met fraaie foto's geïllustreerde artikel wordt de levenscyclus van de vlinder belicht, maar de meeste aandacht gaat uit naar het trekgedrag van de Monarch. Het blijkt dat de vlinder bedreigd wordt door het verdwijnen van de voedselplant van de rups, maar vooral door het verdwijnen van de overwinteringsplaatsen in Mexico. Deze overwinteringsplaatsen zijn klein in oppervlak, slechts enkele hectares, maar daarin overwinteren miljoenen Monarchvlinders in de daar aanwezige bomen. Door houtkap worden deze overwinteringsgebieden bedreigd.

Siep Sinnema